

Sygn. akt V CSK 414/20

POSTANOWIENIE

Dnia 27 stycznia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Manowska

w sprawie z powództwa Przedsiębiorstwa Budowlanego "J." sp. z o.o.

w Ż.

przeciwko J. L., L. L.

i A. D.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 27 stycznia 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 11 lutego 2020 r., sygn. akt I ACa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od Przedsiębiorstwa Budowlanego "J." sp. z o.o. w Ż. na
rzecz pozwanych J. L. i L. L. kwoty po 2700 (dwa tysiące
siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki

przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, czyli tak zwanego przedsądu, ustawodawca zagwarantował, że skarga kasacyjna, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie realizować funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek, wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. do czterech ma, w konsekwencji, zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo będzie uzasadnione jedynie w tych przypadkach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej jednostkowej sprawie. Ostatecznie, nie w każdej sprawie, nawet takiej, w której prawomocne orzeczenie, zostało wydane w warunkach błędu w subsumpcji, czy też wyniku wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. W przeciwnym, bowiem, razie Sąd Najwyższy stałby się, wbrew obowiązującym przepisom, sądem trzeciej instancji, a nie jest, przecież, jego zadaniem dokonywanie korekty ewentualnych błędów w zakresie stosowania, czy też wykładni prawa, w każdej indywidualnej sprawie.

Pełnomocnik powoda Przedsiębiorstwa Budowlanego „J.” Sp. z o.o. z siedzibą w Ż. w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 11 lutego 2020 r. wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oparł na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Istotne zagadnienie prawne zostało sprawdzone do pytania, „czy charakter postępowania dowodowego w postępowaniu likwidacyjnym prowadzonym na podstawie art. 15 i art. 16 ustawy o działalności ubezpieczeniowej ze względu na jego sformalizowany, określony przepisami kształt, pozwala na przyjęcie takiej mocy dowodowej opinii rzeczoznawców w określonej dziedzinie, sporządzanych w ww. postępowaniu, która w zgodzie z zasadą bezpośredniości dowodu, stanowić może przeciwwagę dla wyników dowodu z opinii biegłego w postępowaniu sądowym, w szczególności w obliczu trudności dowodowych dla sądu meriti, jakich doznaje ten ostatnio wymieniany dowód np. wskutek nielojalności procesowej strony pozwanej, która uniemożliwiła próbę uzyskania jednoznacznych wyników opinii biegłego poprzez taką zmianę urządzenia podlegającego ocenie, która czyni je niezdatnym dla ustaleń biegłego sądowego?”.

Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. uznaje się zagadnienie nowe i dotychczas niewyjaśnione. Zagadnienie to musi mieć charakter istotny i być zagadnieniem ściśle jurydycznym, dającym się przedstawić w sposób syntetyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (zob. postanowienie SN z dnia 22 grudnia 2008 r., III CSK 285/08, IC BSN 2009, nr 4, s. 48). Chodzi przy tym o zagadnienie o charakterze abstrakcyjnym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji, a jego rozstrzygnięcie będzie miało znaczenie nie tylko dla oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Przedstawienie istotnego zagadnienia prawnego wymaga precyzyjnego sformułowania poprzez wskazanie przepisu prawa materialnego lub procesowego, z którym jest związane, i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. m.in. postanowienie SN z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11).

Odnosząc się do przedstawionej przez skarżącego kwestii, należy przypomnieć, że zawarte w aktach szkody (postępowania likwidacyjnego) opinie rzeczoznawców sporządzane w związku z likwidacją szkody ubezpieczeniowej nie stanowią dowodu z opinii biegłego w rozumieniu art. 278 k.p.c. Jak niejednokrotnie podkreślał Sąd Najwyższy, opinie rzeczoznawców sporządzone poza postępowaniem sądowym, mają walor dokumentu prywatnego, stanowiącego element argumentacji faktycznej i prawnej przytaczanej przez stronę, nie zaś dowodu z opinii biegłego sądowego (por. np. wyroki SN z dnia 24 lipca 2014 r., II CSK 569/13 oraz z dnia 19 grudnia 2002 r., II CNP 41/12). Dotyczy to również opinii rzeczoznawców sporządzonych w toku wewnętrznego postępowania likwidacyjnego. Przeprowadzone w postępowaniu likwidacyjnym ustalenia nie zwalniają sądu w toku postępowania rozpoznawczego od zasięgnięcia opinii biegłych w wypadkach wymagających wiadomości specjalnych. Dowód z opinii biegłego sądowego ma przy tym charakter szczególny, gdyż zasadniczo nie służy ustalaniu okoliczności faktycznych, lecz ich ocenie przez pryzmat wiadomości specjalnych. Opinia ta, tak jak każdy dowód, podlega ocenie sądu, pod kątem jego formalnej prawidłowości, miarodajności poczynionych w nich ustaleń, kompletności i logiczności. Jeżeli zatem zebrany w sprawie materiał, w tym opinie

rzeczoznawców sporządzone w postępowaniu likwidacyjnym, nasuwa sądowi wątpliwości co do prawidłowości wniosków biegłego, do sądu należy ocena wiarygodności oraz mocy przeprowadzonego dowodu, która może prowadzić do zażądania dodatkowej opinii od tego samego lub innego biegłego (art. 286 k.p.c.).

W świetle powyższych założeń kwestia przedstawiona w skardze kasacyjnej nie stanowi istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Już tylko ubocznie pozostaje więc dostrzec, że sformułowane przez pełnomocnika powoda istotne zagadnienie prawne stanowiło w istocie niedopuszczalną w postępowaniu kasacyjnym (art. 398³ § 3 k.p.c.) polemikę z ustaleniami faktycznymi dokonanymi przez sądy *meriti* w oparciu o przeprowadzone w sprawie dowody z opinii biegłego.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Na wniosek pozwanych J. L. i L. L. zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 265).